

แบบรายงานผลการจัดการความรู้ ครั้งที่ 3
ปีงบประมาณ 2567

1. **ชื่อหน่วยงาน** มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์
84/1 ถนนถีนานนท์ ตำบลกาฬสินธุ์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ 46000

2. **ชื่อเรื่อง** การบริการและการให้ความรู้แก่อาจารย์ เจ้าหน้าที่และนักศึกษาเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียน
เพื่อรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ เป็นสถาบันที่ผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ถึงพร้อมด้วยความประพฤติที่ดีงาม สามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขก่อประโยชน์ให้เกิดขึ้นแก่ตนเองและสังคม เป็นศูนย์กลางความรู้ตลอดถึงผู้ชำนาญการในด้านวิชาการทางพระพุทธศาสนาที่สามารถนำพาสังคมรวมถึงสร้างความสามัคคี และรวมถึงการสร้าง ความเข้าใจร่วมกันในกรณีเกิดข้อขัดแย้งด้านวิชาการทางพระพุทธศาสนา และเป็นสถาบันที่มีความพร้อมในการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบตรงตามมาตรฐานสากล ได้ดำเนินการพันธกิจเพื่อให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ไว้ ดังนี้

2.1 ผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถด้านวิชาการในทางพระพุทธศาสนา ถึงพร้อมด้วยความประพฤติที่ดีงาม เพื่อให้ตรงตามคตินิยมและปรัชญาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ พร้อมทั้งขยายโอกาสให้พระภิกษุสามเณร และประชาชนในท้องถิ่นที่มีความสนใจได้มีโอกาสเข้ารับการศึกษาในระดับอุดมศึกษามากยิ่งขึ้น

2.2 สร้างเสริมให้บริการด้านวิชาการทางพระพุทธศาสนาแก่ชุมชนท้องถิ่นและสังคมเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิต อันจะนำมาซึ่งสันติสุขทั้งแก่ตนเองและสังคม สามารถนำพาสังคมสร้างความสามัคคีและสร้างความเข้าใจร่วมกันในกรณีเกิดข้อขัดแย้งด้านวิชาการทางพระพุทธศาสนา

2.3 ส่งเสริมพัฒนาผลงานทางด้านวิชาการและผลงานวิจัย เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ในทางพระพุทธศาสนาที่สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในท้องถิ่น

2.4 ปรับปรุงแก้ไขการบริหารจัดการของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ ให้เป็นระบบและตรงตามมาตรฐานสากล

3. **คณะผู้จัดทำแนวปฏิบัติที่ดี/คู่มือการปฏิบัติงาน**

เพื่อให้กระบวนการดำเนินงานตามแผนการจัดการความรู้ ประจำปีงบประมาณ 2567 มีความก้าวหน้ามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อการปฏิบัติงาน สามารถชี้วัดผลสัมฤทธิ์ได้ตามกรอบภาระงาน เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ถูกต้องตามกฎระเบียบของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดการความรู้ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ ประจำปีงบประมาณ 2567 ดังรายนามต่อไปนี้

1. พระครูธรรมมาภิสมัย, ผศ.ดร. ประธานกรรมการ
2. พระครูวรจิตตานุรักษ์, ดร. รองประธานกรรมการ
3. พระพุทระกูล พุทธรักษาโต, ดร. กรรมการ
4. พระครูสุนทรวิเชียร, ดร. กรรมการ
5. พระณานิพิทย์ อินทจารี, ดร. กรรมการ
6. นายคารม ภูเวียง กรรมการ
7. นายกัณณพัศน์ นายชัยสินธุ์ กรรมการ
8. นายสุรศักดิ์ พุทธา กรรมการ
9. นายชรินทร์ สิทธิสังข์ กรรมการ
10. นายทองคำ เกษจันทร์ กรรมการและเลขานุการ
11. พระมหาจรรุวัฒน์ จีระจุฑา กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
12. นางรุจภาภา วันทุม กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

4. ผลการดำเนินงาน (การติดตามความก้าวหน้าในการดำเนินการจัดการความรู้ ครั้งที่ 3)

จากพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 มาตรา 11 ส่วนราชการมีหน้าที่พัฒนาความรู้ในส่วนราชการ เพื่อให้มีลักษณะเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอโดยตรงรับรู้ข้อมูลข่าวสารและสามารถประมวลผลความรู้ในด้านต่าง ๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติราชการได้อย่างถูกต้อง รวดเร็ว และเหมาะสมต่อสถานการณ์ รวมทั้งต้องส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความสามารถ สร้างวิสัยทัศน์ และปรับเปลี่ยนทัศนคติของข้าราชการในสังกัดให้เป็นบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ และมีการเรียนรู้ร่วมกันเพื่อให้การปฏิบัติราชการของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ เป็นไปตามหลักเกณฑ์และมีวิธีการบริหารจัดการด้านยุทธศาสตร์การวิจัยที่ดี จึงได้นำการจัดการความรู้ (Knowledge Management) ซึ่งเป็นระบบการจัดการที่สามารถกำหนดขึ้น และนำไปปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยทางองค์กรได้จัดวางระบบการจัดการความรู้ และแผนการดำเนินงานไว้ดังต่อไปนี้

4.1 ขอบเขต KM (KM Focus Area)

ขอบเขต KM (KM Focus Area) ที่สนับสนุนประเด็นยุทธศาสตร์ทั้งหมด ประกอบด้วย มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ ได้ดำเนินการจัดทำนโยบายและ

ยุทธศาสตร์การผลิตบัณฑิตและพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อให้ได้บัณฑิตที่เป็นเลิศทางวิชาการด้านพระพุทธศาสนา ให้สอดคล้องกับกลยุทธ์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การผลิตบัณฑิตของมหาวิทยาลัยมีมาตรฐานตามเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ เพื่อให้เกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพ ขอบเขต KM (KM Focus Area) ที่จะเลือกดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในปีงบประมาณ 2567 คือ ส่งเสริมการผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถด้านวิชาการทั้งทางคตฺโลก และคตฺธรรมในทางพระพุทธศาสนา ถึงพร้อมด้วยความประพฤติที่ดีงาม เพื่อให้ตรงตามคตฺพจนและปรัชญาของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ พร้อมทั้งขยายโอกาสให้พระภิกษุสามเณร และประชาชนในท้องถิ่นที่มีความสนใจได้มีโอกาสเข้ารับการศึกษาในระดับอุดมศึกษามากยิ่งขึ้น ส่งเสริมและพัฒนาองค์ความรู้เพื่อเพิ่มศักยภาพและขีดความสามารถในการแข่งขัน เพิ่มศักยภาพอาจารย์และนักศึกษาในด้านวิชาการ สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มศักยภาพและสามารถถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับผู้อื่นได้อย่างถูกต้อง

4.2 เป้าหมาย KM (Desired State)

เป้าหมาย KM (Desired State) ทั้งหมด ที่สอดคล้องกับขอบเขต KM ที่จะเลือกดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในงบประมาณประจำปี พ.ศ. 2567 ประกอบด้วย

- 1) พันธกิจที่ 1 การผลิตบัณฑิต วิถีแห่งการพัฒนา ประยุกต์วิถีที่ 1 สืบสาน ส่งต่อ ต่อยอด
- 2) ประเด็นยุทธศาสตร์ ส่งเสริมการให้บริการและการให้ความรู้แก่อาจารย์ เจ้าหน้าที่และนักศึกษาเกี่ยวการขึ้นทะเบียนเพื่อรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู
- 3) เป้าประสงค์ที่ 2.1 อาจารย์ เจ้าหน้าที่และนักศึกษามีความรู้และสามารถดำเนินการขึ้นทะเบียนเพื่อรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูได้อย่างถูกต้อง
- 4) ตัวชี้วัด คือ ร้อยละอาจารย์ เจ้าหน้าที่และนักศึกษา ที่ได้พัฒนาตนเองด้านการขึ้นทะเบียนเพื่อรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู
- 5) กลยุทธ์ที่ 9 ส่งเสริมความเข้มแข็งด้านวิชาการด้านพุทธศาสน์ ด้านเทคโนโลยีทุกสาขาวิชา

4.3 ปัจจัยแห่งความสำเร็จ (Key Success Factor)

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ (Key Success Factor) เพื่อให้ดำเนินการจัดการความรู้ตาม เป้าหมาย KM ที่เลือกทำ สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมภายในองค์กร คือ

- 1) ผู้บริหาร จะต้องเข้าใจแนวคิดและตระหนักถึงประโยชน์ที่จะได้รับจากการจัดความรู้เพื่อสามารถสื่อสารผลักดันให้การจัดความรู้ในองค์กร
- 2) วัฒนธรรมองค์กรสิ่งที่จะช่วยให้องค์กรบรรลุความสำเร็จคือวัฒนธรรมของการแลกเปลี่ยนและแบ่งปันความรู้ระหว่างบุคคลภายในองค์กร

3) การสื่อสาร เทคโนโลยีสารสนเทศทางด้านการจัดการความรู้สามารถช่วยทำให้การแลกเปลี่ยนความรู้ทำได้ง่ายขึ้นรวมทั้งระบบฐานข้อมูลที่ทันสมัย ก็จะมีส่วนช่วยในการจัดการความรู้ มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4) การวัดผล เป็นการจัดการความรู้ที่จะช่วยให้องค์กรทราบสถานะปัจจุบัน สามารถทบทวน ประเมินผลและทำการปรับปรุง กลยุทธ์และกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของการจัดการความรู้ได้

5) โครงสร้างพื้นฐาน เช่น งบประมาณสนับสนุน เครื่องมือ อุปกรณ์ต่าง ๆ โครงสร้างหรือระบบงานที่เอื้อให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ เพื่อให้บุคลากรจากทุกฝ่ายสามารถเข้ามาร่วมกันวางแผนและดำเนินการในเรื่องการจัดการความรู้

6) การสร้างแรงจูงใจ เช่น การยกย่องและให้รางวัลซึ่งเป็นการสร้างแรงจูงใจให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและการมีส่วนร่วมของบุคลากรในทุกระดับโดยพิจารณาปรับเปลี่ยนให้เข้ากับกิจกรรมที่ทำในแต่ละช่วงเวลา ความต้องการของบุคลากรแรงจูงใจระยะสั้นและระยะยาว พร้อมทั้งบูรณาการกับระบบที่มีอยู่

5. ขอบเขต KM (KM Focus Areas) ของวิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ (ชุดที่ 1)

แบบฟอร์ม 1 ขอบเขต KM (KM Focus Areas) ของหน่วยงาน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์					
ขอบเขต KM ที่ (KM Focus Areas)	ประโยชน์ที่ได้รับจากขอบเขต KM ที่มีต่อ				
	ประชาชน /ชุมชน	ข้าราชการของ หน่วยงานตนเอง	กระทรวง กรม กอง ของหน่วยงานอื่น	รัฐบาล	Outsource ของหน่วยงาน
1. ส่งเสริมและพัฒนาให้อาจารย์ เจ้าหน้าที่และนักศึกษาภายในวิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินการขึ้นทะเบียนเพื่อรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู	1.1 ประชาชนในเขตพื้นที่ ที่อาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษาที่ขึ้นทะเบียนได้รับประโยชน์	1.1 อาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษาภายในวิทยาลัยมีความรู้ความเข้าใจในการขึ้นทะเบียนเพื่อขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ			

		ครูและสามารถพัฒนาตนเองได้ 1.2 สามารถแลกเปลี่ยนความรู้ และประสบการณ์ระหว่างกัน			
--	--	--	--	--	--

6. ขอบเขต KM (KM Focus Areas) ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ (ชุดที่ 2)

แบบฟอร์ม 1 ขอบเขต KM (KM Focus Areas) ของหน่วยงาน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์					
ขอบเขต KM ที่ (KM Focus Areas)	ประโยชน์ที่จะได้รับจากขอบเขต KM ที่มีต่อ				
	ประชาชนไทย / ชาวต่างชาติ/ ชุมชน	ข้าราชการของหน่วยงานตนเอง	กระทรวง กรม กอง ของหน่วยงานอื่น	รัฐบาล	Outsource ของหน่วยงาน
2. ให้การสนับสนุนส่งเสริมแก่อาจารย์ เจ้าหน้าที่และนักศึกษา		2.1 คณาจารย์และนักศึกษาวิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์			
3. มีการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนเพื่อรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู แก่คณาจารย์ เจ้าหน้าที่และนักศึกษา		3.1 อาจารย์เจ้าหน้าที่และนักศึกษาภายในวิทยาลัย มีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินการขึ้นทะเบียนเพื่อรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู			

7. ขอบเขต KM (KM Focus Areas) ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ (ชุดที่ 3)

แบบฟอร์ม 2 การตัดสินใจเลือกขอบเขต KM ของหน่วยงาน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์

เกณฑ์การกำหนดขอบเขต KM	ขอบเขต KM ที่ 1	ขอบเขต KM ที่ 2	ขอบเขต KM ที่ 3
1. สอดคล้องกับทิศทางและยุทธศาสตร์	6	6	2
2. ปรับปรุงแล้วเห็นได้ชัดเจน (เป็นรูปธรรม)	3	3	6
3. มีโอกาสทำได้สำเร็จสูง	3	3	3
4. ต้องทำ คนส่วนใหญ่ในองค์กรต้องการ	6	6	3
5. ผู้บริหารให้การสนับสนุน	3	3	6
6. เป็นความรู้ที่ต้องจัดการอย่างเร่งด่วน	3	6	3
รวมคะแนน	24	25	21
หมายเหตุ : เกณฑ์การให้คะแนน คือ มาก = 6, ปานกลาง = 3, น้อย = 1 <เกณฑ์คะแนนสามารถปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสมได้>			
<p>ผู้ทบทวน/ผู้อนุมัติ : </p> <p>(พระครูธรรมมาภิสมัย, ผศ.ดร.) (CKO/ ผู้บริหารระดับสูง)</p>			

 ลงชื่อ.....ผู้รายงาน
 (นายทองคำ เกษจันทร์)
 อาจารย์ประจำ
 กรรมการและเลขานุการจัดการความรู้

แนวปฏิบัติที่ดี

ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์

แนวปฏิบัติที่ดี เรื่อง : การบริการและการให้ความรู้แก่อาจารย์ เจ้าหน้าที่และนักศึกษาเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนเพื่อรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู

คณะผู้จัดทำ :

1. พระครูธรรมมาภิสมัย, ผศ.ดร.
2. พระครูวรจิตตานุรักษ์, ดร.
3. พระพุทระกูล พุทธิกรชิโต, ดร.
4. พระครูสุนทรวินัยรส, ดร.
5. พระมานิพิทย์ อินทจารี, ดร.
6. นายคารม ภูเวียง
7. นายกัณณพัศส์ นาชัยสินธุ์
8. นายสุรศักดิ์ พุทธา
9. นายชริน สิทธิสังข์
10. นายทองคำ เกษจันทร์
11. พระมหาจรรุวัฒน์ จิรฐุโฒ
12. นางรจจาภา วันทุม

หน่วยงาน/ส่วนงาน : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์

1. ประวัติหน่วยงาน/ส่วนงาน

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ ตั้งอยู่ เลขที่ 84/1 วัดประชาานิยม ถนนถีนานนท์ ตำบลกาฬสินธุ์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ 46000 โทร.0-4301-0379 โทรสาร 0-4301-0379 Website:<http://mbukalasin.com>

ในปีพุทธศักราช 2543 พระเดชพระคุณพระราชญาณเวที (บัวศรี ชุตินฺธโร) เจ้าอาวาสวัดประชาานิยม เจ้าคณะจังหวัดกาฬสินธุ์ (ธรรมยุต) (ปัจจุบันสมณะศักดิ์พระเทพสารเมธี) พร้อมด้วยคณะสงฆ์ทนายทนายิกา ชาวจังหวัดกาฬสินธุ์ เล็งเห็นความสำคัญของการจัดการศึกษาในระดับปริญญาเป็นโอกาสอันดีที่พระภิกษุ

สามแฉกและชมรวาสภายในจังหวัดกาฬสินธุ์และจังหวัดใกล้เคียงจะได้มีโอกาสศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยสงฆ์ จึงได้ขออนุมัติจัดตั้งศูนย์การศึกษาภาฬสินธุ์ สังกัดของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด และได้รับการอนุมัติให้จัดตั้งเป็นศูนย์การศึกษาภาฬสินธุ์ตามมติที่ประชุมสภามหาวิทยาลัยครั้งที่ 2/2544 มติที่ 15/2544 เรื่องโครงการจัดตั้งศูนย์บริการการศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์

ศูนย์การศึกษาภาฬสินธุ์ได้เปิดรับสมัครพระภิกษุสามเณรและบุคคลทั่วไป เพื่อเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีเมื่อวันที่ 18 เดือนพฤษภาคม พุทธศักราช 2544 มีจำนวนนักศึกษาสองห้องเรียนโดยเปิดทำการเรียนการสอนหลักสูตร 4 ปี (ภาคปกติวันจันทร์- ศุกร์)

ต่อมาในปีการศึกษา 2545 ศูนย์การศึกษาภาฬสินธุ์ได้เปิดรับสมัครนักศึกษาภาคพิเศษจัดการเรียนการสอนในวันเสาร์-อาทิตย์ และเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรรายวิชาชีพรุ (ปวค.)

ศูนย์การศึกษาภาฬสินธุ์มีจำนวนนักศึกษาเพิ่มมากขึ้นทุกปีการศึกษาจากปริมาณนักศึกษาที่เพิ่มมากขึ้นบุคลากรที่เพิ่มมากขึ้นทำให้การบริหารจัดการในรูปแบบศูนย์การศึกษาขาดความคล่องตัวในการบริหารจัดการศูนย์การศึกษาภาฬสินธุ์ จึงได้ขอยกฐานะขึ้นเป็นวิทยาลัยฯขึ้นตรงต่อมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย และได้รับการยกฐานะเป็นวิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ ตามมติการประชุมของสภามหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัยครั้งที่ 2/2550 มติที่ 22/2550 เรื่องขออนุมัติยกฐานะศูนย์การศึกษาภาฬสินธุ์ และตามประกาศข้อกำหนดของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย ว่าด้วยการจัดตั้งส่วนงาน (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2550 (30 เมษายน 2550) ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 124 ตอนพิเศษ 96 ง 14 สิงหาคม 2550 วันที่ 26 ตุลาคม 2550 สำนักงานอธิการบดี ได้แจ้งคำสั่งมหาวิทยาลัย ว่าด้วยการจัดตั้งส่วนงาน (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2550 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 124 ตอนพิเศษ 96 ง ลงวันที่ 14 สิงหาคม 2550 ปี พ.ศ. 2550-2556 พระปริยัติสารเวที, ดร. ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ รูปแรก ปี พ.ศ. 2556-2557 พระครูวรจิตตานุรักษ์ ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ รูปที่ 2 และ ปี พ.ศ. 2557-ปัจจุบัน พระครูสุธีวรสาร, ดร. ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์

2. ที่มาและความสำคัญ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ เป็นสถาบันที่ผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ถึงพร้อมด้วยความประพฤติที่ดีงาม สามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข ก่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและสังคม เป็นศูนย์กลางความรู้ตลอดถึงผู้ชำนาญการในด้านวิชาการทางพระพุทธศาสนาที่สามารถนำพาสังคม รวมถึงสร้างความรักความสามัคคีในองค์กรและสังคม รวมถึงการสร้าง ความเข้าใจร่วมกันในกรณีเกิดข้อขัดแย้งด้านวิชาการทางพระพุทธศาสนา และเป็นสถาบันที่มีความพร้อมในการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบตรงตามมาตรฐานสากล ได้ดำเนินการพันธกิจเพื่อให้สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ไว้ ดังนี้

2.1 ผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถด้านวิชาการในทางพระพุทธศาสนา ถึงพร้อมด้วยความประพฤติที่ดีงาม เพื่อให้ตรงตามคตินิยมและปรัชญาของมหาวิทยาลัย พร้อมทั้งขยายโอกาส ให้พระภิกษุสามเณร และประชาชนทั่วไปที่มีความสนใจได้มีโอกาสเข้ารับการศึกษาระดับอุดมศึกษามากยิ่งขึ้น

2.2 สร้างเสริมให้บริการด้านวิชาการทางพระพุทธศาสนาแก่ชุมชนและสังคมเพื่อนำไป ประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิต อันจะนำมาซึ่งสันติสุขทั้งแก่ตนเองและสังคม สามารถนำพาสังคมสร้างความรัก ความสามัคคีและสร้างความเข้าใจร่วมกันในกรณีเกิดข้อขัดแย้งด้านวิชาการทางพระพุทธศาสนา

2.3 ส่งเสริมพัฒนาผลงานทางด้านวิชาการและผลงานวิจัย เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ในทาง พระพุทธศาสนาที่สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในท้องถิ่น

2.4 ปรับปรุงแก้ไขการบริหารจัดการของวิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ ให้เป็นระบบและตรงตามมาตรฐานสากล

3. วัตถุประสงค์

3.1 เพื่อพัฒนาศักยภาพของอาจารย์ เจ้าหน้าที่และนักศึกษาด้านวิชาการ เรื่อง การบริการและการให้ความรู้แก่อาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษาเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนเพื่อรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู

3.2 เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาทักษะด้านการให้บริการในการขึ้นทะเบียนเพื่อรับใบอนุญาตประกอบ วิชาชีพครู

3.3 เพื่อเสริมสร้างและพัฒนาทักษะด้านวิชาการ ด้านการขึ้นทะเบียนเพื่อรับใบอนุญาตประกอบ วิชาชีพครู

4. แนวทางการดำเนินการตามหลัก PDCA

พระราชพระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 มาตรา 11 กำหนดไว้ว่า ส่วนราชการมีหน้าที่พัฒนาความรู้ในส่วนราชการ เพื่อให้มีลักษณะเป็นองค์การแห่ง การเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ โดยต้องรับรู้ข้อมูลข่าวสารและสามารถประมวลผลความรู้ในด้านต่าง ๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานราชการได้อย่างถูกต้อง รวดเร็วและเหมาะสมกับสถานการณ์รวมทั้งต้อง ส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความสามารถ สร้างวิสัยทัศน์และปรับเปลี่ยนทัศนคติของข้าราชการในสังกัดให้เป็น บุคลากรที่มีประสิทธิภาพและมีการเรียนรู้ร่วมกัน ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติราชการของส่วนราชการ ให้สอดคล้องกับการบริหารราชการให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามพระราชกฤษฎีกานี้ (สำนักงานคณะกรรมการ กฤษฎีกา, 2546, หน้า 4)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ โดยผู้บริหาร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร คณาจารย์และเจ้าหน้าที่ ได้จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่องการจัดการความรู้ (Knowledge Management) เพื่อสร้างความรู้ ความเข้าใจในหลักการของการจัดการความรู้ และได้ขยายผลจากการประชุมเชิงปฏิบัติการดังกล่าว และจัดทำแผนการจัดการความรู้ของตนเองแล้วนำเสนอผู้บริหาร เพื่อความเป็นเอกเทศ รวมทั้งเพื่อเป็นมาตรฐานเดียวกันในการจัดทำแผนการจัดการความรู้ (KM Action Plan)

4.1. การจัดการความรู้ในองค์กร

การจัดการความรู้ในองค์กร หมายถึง การรวบรวมองค์ความรู้ที่มีอยู่ในองค์กรซึ่งกระจัดกระจายอยู่ในตัวบุคคลหรือเอกสารมาพัฒนาให้เป็นระบบเพื่อให้ทุกคนในองค์กรสามารถเข้าถึงความรู้และพัฒนาตนเอง ให้เป็นผู้รู้ รวมทั้งปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพอันจะส่งผลให้องค์กรมีความสามารถในเชิงแข่งขันเชิงวิชาการสูงสุด โดยที่ความรู้มี 2 ประเภท คือ

1) ความรู้ที่ฝังอยู่ในคน (Tacit Knowledge) เป็นความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ พรสวรรค์ หรือสัญชาตญาณของแต่ละบุคคลในการทำความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ เป็นองค์ความรู้ที่ไม่สามารถถ่ายทอดออกมาเป็นคำพูดหรือลายลักษณ์อักษรได้ง่าย เช่น ทักษะในการทำงาน งานฝีมือวิจิตรศิลป์ หรือการคิดเชิงวิเคราะห์ บางครั้งจึงเรียกว่าเป็นความรู้ “แบบนามธรรม”

2) ความรู้ที่ชัดเจน (Explicit Knowledge) เป็นความรู้ที่สามารถรวบรวม ถ่ายทอดได้ โดยผ่านวิธีต่าง ๆ เช่น การบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร ทฤษฎี คู่มือต่าง ๆ และบางครั้งเรียกว่าเป็นความรู้ แบบรูปธรรม

4.2 ขอบเขตของการจัดการความรู้ (KM Focus Areas)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ ได้แต่งตั้ง คณะกรรมการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการความรู้ในระดับวิทยาลัย และได้ดำเนินการตามกระบวนการจัดการความรู้ พร้อมทั้งกำหนดขอบเขตของการจัดการความรู้ (Knowledge Management Focus Areas : KMFA.) ในองค์กร คือ คณะกรรมการร่วมกันประชุมพิจารณาความจำเป็นเร่งด่วน จุดเด่น จุดด้อย โอกาส ปัญหาและอุปสรรคใน มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ ร่วมกันโดยเริ่มพิจารณาจากวิสัยทัศน์ (Vision) คือ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ จัดการศึกษาลักษณะเน้นศักยภาพ คุณภาพ คุณธรรม จริยธรรม มุ่งสู่ความเป็นมาตรฐานระดับชาติและพันธกิจ (Mission) 5 ด้าน ได้แก่

- 1) การผลิตบัณฑิตตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
- 2) การวิจัยบนพื้นฐานวิชาการทางพระพุทธศาสนา

- 3) การบริการวิชาการทางพระพุทธศาสนาแก่สังคม
- 4) การทำนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม
- 5) การพัฒนาระบบการบริหารมหาวิทยาลัย/กระบวนการทำงานของบุคลากร

4.3 การดำเนินการตามหลัก PDCA

ขั้นที่ 1 การวางแผน (Planning)

วิธีการจัดการความรู้ด้านการบริการและการให้ความรู้แก่อาจารย์ เจ้าหน้าที่และนักศึกษาเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนเพื่อรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ ได้เกิดขึ้นจากการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำผลการประเมินคุณภาพการศึกษา มาพิจารณาถอดบทเรียนและจำแนกองค์ความรู้ที่จำเป็นต่อการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย จัดทำเป็นแผนการจัดการความรู้เพื่อพัฒนาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลที่สูงขึ้น โดยเลือกประเด็นหลักในการพัฒนา คือ ด้านวิชาการ คณะกรรมการจัดการความรู้ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ ได้มอบหมายให้ (1) พระครูธรรมมาภิสมัย, ผศ.ดร. (2) พระครูวรจิตตานุรักษ์, ดร. (3) พระพุทระกูล พุทธกรกิจโต, ดร. (4) พระครูสุนทรวินัยรส, ดร. (5) พระณานิพิทย์ อินทจารี, ดร. (6) นายคารม ภูเวียง (7) นายกัณณพัศส์ นาชัยสินธุ์ (8) นายสุรศักดิ์ พุทธา (9) นายชรินทร์ สิทธิสังข์ (10) นายทองคำ เกษจันทร์ (11) พระมหาจรรูวัฒน์ จิระขุโธ และ 12. นางรุจภา วัณทุม เป็นคณะกรรมการผู้รับผิดชอบหลัก โดยมอบหมายให้ นายทองคำ เกษจันทร์ ทำหน้าที่เป็น “Facilitators” ในกระบวนการจัดการความรู้ เพื่อสร้างแนวปฏิบัติที่ดีด้านการบริการและการขึ้นทะเบียนเพื่อรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ผ่านการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ขั้นที่ 2 ขั้นตอนดำเนินการ (Doing)

ระยะที่ 1 การแสวงหาความรู้ในการแสวงหาความรู้ มีการประชุม แลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับการบริการและการขึ้นทะเบียนเพื่อรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู เพื่อการเผยแพร่แล้วนำมาร่วมกันพิจารณา มีการถอดบทเรียนและสรุปเป็นองค์ความรู้

ระยะที่ 2 การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ เรื่อง การพัฒนาทักษะการให้บริการเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนเพื่อรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ประกอบด้วย (1) ความหมายของการให้บริการทางวิชาการ (2) ความหมายของการขึ้นทะเบียนเพื่อรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู (3) ส่วนประกอบของการขึ้นทะเบียนเพื่อรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู (4) การเตรียมโครงเรื่องการขึ้นทะเบียนเพื่อรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู (5) แนวปฏิบัติที่ดี

ขั้นที่ 3 ขั้นติดตามประเมินผล (Checking)

การแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ร่วมกันในองค์กร คณะกรรมการและ Facilitators ได้ดำเนินการติดตามประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง จำนวน 5 ครั้ง โดยการเปิดเวทีรับทราบเทคนิคในการปรับปรุงพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นรวมทั้งรับทราบเทคนิคใหม่ ๆ ในด้านอื่น ๆ ระหว่างผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษาในวิทยาลัย

ขั้นที่ 4 ขั้นนำผลไปพัฒนา (Acting)

คณะกรรมการ และ Facilitators ได้ดำเนินการประชุม ทบทวนผลการปฏิบัติงานด้านการจัดการความรู้บนพื้นฐานของคะแนนประเมินจากบุคลากร ทุกรูป/คน โดยวิธีการประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment) พร้อมทั้ง การนำผลสัมฤทธิ์ของงานไปประยุกต์ใช้และนำข้อบกพร่องไปปรับปรุงในครั้งต่อไป

5. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

5.1 ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ (Management Factors)

คณะกรรมการจัดการความรู้ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ ได้ดำเนินการตามกรอบ 5 ประเด็น คือ (1) การกำหนดความรู้ที่จำเป็น (2) การเสาะหาความรู้ที่ต้องการ (3) การปรับปรุงและพัฒนาความรู้ให้เหมาะสม (4) การประยุกต์ใช้ความรู้และกระบวนการแบ่งปันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และ (5) การจัดบันทึกแก่นความรู้

5.2 ปัจจัยภายใน (Internal Factor)

องค์กรเน้นเรื่องการเรียนรู้ของบุคลากร เพื่อส่งเสริม Core Competencies เดิมที่มีอยู่ให้แข็งแกร่งขึ้นและพัฒนา และ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการให้บริการเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนเพื่อรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู จึงได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหาร คณาจารย์และเจ้าหน้าที่เป็นอย่างดี

5.3 ปัจจัยภายนอก (External Factors)

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวปฏิบัติที่ดีที่ระหว่างอาจารย์ประจำ และอาจารย์จากสถาบันอื่น การนำเสนอผลงานทางวิชาการในรูปแบบต่าง ๆ เป็นต้น

6. ปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข

6.1 ปัญหา/อุปสรรค

- 1) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ เป็นองค์กรที่มีขนาดเล็ก มีข้อจำกัดด้านทรัพยากรบุคคลและด้านงบประมาณในการบริหารจัดการองค์กรที่จำกัด
- 2) การขาดความกระตือรือร้นในการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ

6.2 แนวทางแก้ไข

- 1) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ควรจัดสรรด้านทรัพยากรบุคคลและด้านงบประมาณ เพิ่มมากขึ้นอย่างเหมาะสมต่อสถานการณ์ปัจจุบัน
- 2) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ ควรมีนโยบายและกระบวนการพัฒนาอาจารย์ และเจ้าหน้าที่ให้มีความกระตือรือร้นในการสร้างผลงานวิชาการอย่างเป็นรูปธรรม

7. ประโยชน์ต่อการบรรลุเป้าหมายตามพันธกิจ

7.1. ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ (management factors)

- 1) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มีกระบวนการพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง
- 2) องค์กรมีความเป็นพลวัตในการบริหารจัดการ

7.2 ปัจจัยภายใน (internal factor)

- 1) คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ มีความรู้ด้านการให้บริการเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนเพื่อรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูที่เพิ่มมากขึ้น
- 2) คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการให้บริการเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนเพื่อรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู
- 3) คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ สามารถดำเนินการขึ้นทะเบียนให้แก่บัณฑิตเพื่อรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูได้
- 4) นักศึกษา บัณฑิต สามารถดำเนินการขึ้นทะเบียนให้แก่บัณฑิตเพื่อรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูได้อย่างถูกต้อง

7.3 ปัจจัยภายนอก (external factors)

- 1) ผลงานการจัดการความรู้ด้านการให้บริการเกี่ยวกับการขึ้นทะเบียนเพื่อรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู ได้รับความพึงพอใจจากนักศึกษาและบัณฑิต
- 2) บัณฑิตได้รับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่ครู และใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู
- 3) บัณฑิต สามารถนำไปปฏิบัติหน้าที่ครู และไปประกอบวิชาชีพครูไปสมัครสอบบรรจุเป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้

การบริการและการให้ความรู้แก่อาจารย์ เจ้าหน้าที่และนักศึกษา
เกี่ยวกับการขึ้นทะเบียน เพื่อรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู

KM day 2024

การดำเนินการตามหลัก **PDCA**

ขั้นที่ 1 การวางแผน (Planning)

ได้เกิดขึ้นจากการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นำผลการประเมิน
คุณภาพการศึกษา มาพิจารณาถอดบทเรียนและจำแนกองค์
ความรู้ที่จำเป็นต่อการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ ของ
มหาวิทยาลัย จัดทำเป็นแผนการจัดการความรู้เพื่อพัฒนา
ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ
ประสิทธิผลที่สูงขึ้น โดยเลือกประเด็นหลักในการพัฒนา คือ ด้าน
วิชาการ

ขั้นที่ 4 ขั้นนำผลไปพัฒนา (Acting)

ได้ดำเนินการประชุม ทบทวนผลการปฏิบัติงานด้านการจัดการ
ความรู้บนพื้นฐานของคะแนนประเมินจากบุคลากร ทุกรูป/คน
โดยวิธีการประเมินผลตามสภาพจริง (Authentic Assessment)
พร้อมทั้ง การนำผลสัมฤทธิ์ของงานไปประยุกต์ใช้และนำข้อ
บทพร้อมไปปรับปรุงในครั้งต่อไป

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินการ (Doing)

- ระยะที่ 1 การแสวงหาความรู้ในการแสวงหาความรู้
มีการประชุม แลกเปลี่ยนความรู้
ระยะที่ 2 การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ ประกอบด้วย
- (1) ความหมายของการให้บริการทางวิชาการ
 - (2) ความหมายของขึ้นทะเบียน
เพื่อรับใบอนุญาต ประกอบวิชาชีพครู
 - (3) ส่วนประกอบของการขึ้นทะเบียน
เพื่อรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู
 - (4) การเตรียมโครงสร้างเรื่องการขึ้นทะเบียน
เพื่อรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู
 - (5) แนวปฏิบัติที่ดี

ขั้นที่ 3 ขั้นติดตามประเมินผล (Checking)

การแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ร่วมกันในองค์กร ได้ดำเนินการ
ติดตามประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง จำนวน 5
ครั้ง โดยการเปิดเวทีรับทราบเทคนิคในการปรับปรุงพัฒนาให้ดี
ยิ่งขึ้นรวมทั้งรับทราบเทคนิคใหม่ ๆ ในด้านอื่น ๆ ระหว่างผู้
บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษา ในวิทยาลัย

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

- ได้ดำเนินการตามกรอบ 5 ประเด็น คือ (1) การกำหนดความรู้ที่จำเป็น (2) การเสาะหาความรู้ที่ต้องการ
(3) การปรับปรุงและพัฒนาความรู้ให้เหมาะสม (4) การประยุกต์ใช้ความรู้และกระบวนการแบ่งปันแลกเปลี่ยนเรียนรู้
(5) การจดบันทึกแก่นความรู้